

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
YABANCI DİL VE TÜRKÇE HAZIRLIK SINIFLARI
EĞİTİM-ÖĞRETİM ve SINAV YÖNERGESİ
Senato: 13 Ekim 2009 / 274-11

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Dil Hazırlık Bölümünde yürütülen yabancı dil ve Türkçe hazırlık sınıfları, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesince yürütülen yabancı dil (Arapça) hazırlık sınıfları ve hazırlık sınıflarında başarısız olan öğrencilerin yaz döneminde destek almaları için açılacak yaz okulunun eğitim-öğretim ve sınavlarında uyulacak esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönerge, Marmara Üniversitesine bağlı Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarına kayıtlı olan ve 4 üncü maddede belirtilen hazırlık sınıfları öğrencilerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Eğitim-Öğretimi ve Yabancı Dille Eğitim-Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerine, Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 39 uncu ve Marmara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 37 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bir yıl: İki yarıyılı,
- b) Birim: Yabancı Diller Yüksekokulu ve İlahiyat Fakültesini,
- c) Bölüm Başkanlığı: Yabancı dil ve Türkçe hazırlık programlarını yürüten bölüm başkanlığını,
- d) Enstitü: Marmara Üniversitesine bağlı enstitüleri,
- e) Fakülte: Marmara Üniversitesine bağlı fakülteleri,
- f) Hazırlık Programları: Yabancı dil ve Türkçe hazırlık programlarını,
- g) Hazırlık Sınıfı: Yabancı dil Hazırlık ve Türkçe hazırlık programlarında okuyan öğrencilerden oluşan sınıfları,
- h) Meslek Yüksekokulu: Marmara Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarını,
- i) Senato: Marmara Üniversitesi senatosunu,
- j) Üniversite: Marmara Üniversitesini,
- k) Yüksekokul: Marmara Üniversitesine bağlı yüksekokulları,
- l) Yaz Okulu: Yabancı dil ve Türkçe hazırlık destek programını

ifade eder.

Hazırlık eğitim-öğretimine tabi öğrenciler

MADDE 4 – (1) Öğrencilerin eğitim-öğretime tabi tutulacakları hazırlık sınıfı türleri şunlardır:

- a) Tamamen yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programların zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfları,
- b) Kısmen yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programların zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfları,
- c) Türkçe eğitim-öğretim yapılan programların bir yıl süreli isteğe bağlı ve kontenjan dâhilinde yabancı dil hazırlık sınıfları,
- d) Türkçe eğitim-öğretim yapılan programların Türkçe hazırlık programlarında yabancı uyruklu öğrencilerden oluşan hazırlık sınıfları,
- e) Yüksek lisans ve doktora programlarının bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfları.

(2) Hazırlık sınıflarına dinleyici olarak girmek isteyenler ve devam şartını yerine getirmeyip devamsızlıktan kalan öğrenciler derslere kabul edilmez.

Hazırlık eğitim-öğretim süresi

MADDE 5 – (1) Hazırlık sınıfı eğitim-öğretiminin normal süresi önlisans ve lisans öğrencileri için bir yıldır.

- a) 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendine göre, yabancı dil hazırlık sınıfı eğitim-öğretim sonunda başarısız olan öğrenciler bir yıl daha hazırlık eğitim-öğretimine tabi tutulurlar.
- b) 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendine göre, yabancı dil hazırlık sınıfı eğitim-öğretim sonunda başarısız olan öğrenciler bir yıl daha hazırlık eğitim-öğretimine tabi tutulurlar. İkinci yılın sonunda da başarısız olan öğrenciler, doğrudan birinci sınıfa geçiş yapar.
- c) 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki öğrenciler bir yıllık süre sonunda başarısız olmaları halinde doğrudan birinci sınıfa başlarlar.
- d) 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre, Türkçe hazırlık eğitim-öğretim sonunda başarısız olan öğrenciler bir yıl daha Türkçe hazırlık eğitim-öğretimine tabi tutulurlar.
- e) 4 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendine göre, yüksek lisans ve doktora yabancı dil hazırlık programları, ilgili yönetmeliklerin hükümlerine göre yürütülür.

(2) Bir yıl süreli zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı uygulayan programlara devam eden yabancı uyruklu öğrenciler önce Türkçe hazırlık ve daha sonra yabancı dil hazırlık eğitimine tabi tutulurlar. Bu süre, Türkçe eğitimi 2 yılı aşmamak üzere toplam 3 yıldır. Bu süreler içinde yabancı dil ve Türkçe hazırlık eğitim-öğretimini başarı ile tamamlayamayan öğrenciler için bu Yönergenin 12 nci madde hükümleri uygulanır. Yabancı dil ve Türkçe hazırlık öğrenimini başarı ile tamamlayan öğrenciler ise birinci sınıfa başlama hakkını elde ederler.

Hazırlık eğitim-öğretiminin amacı, kapsamı ve programları

MADDE 6 – (1) Yabancı dil ve Türkçe Hazırlık eğitim ve öğretiminin amacı, öğrenciye okuduğunu ve duyduğunu anlayabilme; duygularını, düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilme; mesleki ve sosyal hayatta gerekli olan Türkçe ve yabancı dil becerisini etkili bir şekilde gerçekleştirebilme yeterliliği kazandırmaktır.

(2) Eğitim-öğretim; ilgili birimlerde, özelliklerine göre dersler, teorik dersler, pratik çalışma, laboratuvar çalışması ve ödev çalışması gibi uygulamalardan oluşur.

(3) Yabancı dil ve Türkçe hazırlık eğitim-öğretim programlarında bir yıl süresince okutulacak dersler haftada en az 20 en çok 30 saat olarak düzenlenir. Bu programlar, yabancı dil ve Türkçe hazırlık sınıflarını yürüten Birimin ilgili kurulu tarafından kararlaştırılır.

(4) Hazırlık sınıflarına devam edecek öğrenciler seviyelerine uygun hazırlık eğitimi programlarına alınırlar. Ayrıca hazırlık sınıfı şubeleri, bir sınıftaki öğrenci sayısı ve hazırlık eğitim-öğretiminin amacını gerçekleştirecek şekilde düzenlenir.

(5) Yabancı dil ve Türkçe hazırlık sınıflarının eğitim-öğretim programlarını yürüten Birimler, ders müfredat programlarını hazırlayıp geliştirmek, eğitim-öğretim faaliyetlerinin koordinasyonunu sağlamak üzere “Program Geliştirme Grubu/Grupları” oluştururlar.

Sınavlar

MADDE 7 – (1) Yabancı dil ve Türkçe hazırlık eğitiminde yeterlik sınavı, ara deneme sınavları, ara sınavlar, yıl sonu sınavı, bütünleme sınavı ve yaz okulu sınavları yapılır.

a) Yeterlik sınavı:

- 1- Yeterlik sınavı, öğretim yılı başında hazırlık sınıfı eğitim-öğretim programı esas alınarak yapılır. Yabancı dil ve Türkçe hazırlık sınıflarını yürüten Birimlerin

yönetim kurulu ilgili bölümün önerisi üzerine bu sınavın tarihini, yerini, şeklini ve sınavda görevlendirilecek öğretim elemanlarını belirler.

- 2- Öğrencilere birinci yarıyıl sonunda yeterlik sınav hakkı verilmez. Ancak, yarıyıl sonunda öğrencilerin kayıtlı olduğu Fakülte/ Yüksekokul/ Meslek Yüksekokulunun talebi üzerine, hazırlık sınıflarını yürüten Birimlerin yönetim kurulunca devam şartını yerine getiren öğrencilere yeterlik sınav hakkı verilmesine karar verilebilir. Yeterlik sınav hakkı verildiği takdirde, öğrencilerin kayıtlı olduğu Fakülte/ Yüksekokul/ Meslek Yüksekokulunun aynı durumunda olan tüm öğrencilerine uygulanır.
- 3- Bu Yönergenin 4 üncü maddesinde belirtilen programlardan birine kaydını yaptırmış olup;
  - a- Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı”nın Türkçe testi sonucuna göre Türkçe “C” düzeyinde olduğu belirlenmiş öğrenciler,
  - b- Bir önceki eğitim-öğretim yılında kaydını dondurmuş olan öğrenciler,
  - c- Hazırlık sınıflarının yıl sonu, bütünleme ve yaz okulu sınavlarında başarısız olan öğrenciler,
  - d- Bir önceki eğitim-öğretim yılında devam şartını yerine getirmeyen öğrenciler yeterlik sınavına girerler.
- 4- Yeterlik sınavına haklı ve geçerli sayılan bir mazereti nedeniyle giremeyen öğrenciler için, bu durumu gerekli belge ile birlikte sınavı izleyen beş iş günü içinde ilgili birimin Müdürlüğü’ne/Dekanlığı’na yazılı olarak bildirmeleri halinde ilgili Yönetim Kurulu kararı ile mazeret sınavı yapılır.
- 5- Eğitim-öğretim devam ederken yabancı dil yeterliliği ilgili birimin Yönetim Kurulunca kabul edilen belgelerden birini ibraz eden öğrenciler, ilk yeterlik veya yıl sonu sınavından başarılı sayılırlar.
- 6- Ayrıca yeterlik sınavı, öğrencilerin yabancı dil bilgi seviyesinin tespitinde ve hazırlık sınıfı şubelerinin oluşturulmasında kullanılabilir.

b) Dönem içi sınavları:

1- Ara deneme sınavları

- a- Ara deneme sınavlarının amacı, öğrenciyi ara sınavlara hazırlamaktır.
- b- Her yarıyılıda 3’ten az 7’den fazla olamaz.
- c- Kısa süreli sınavlardır.
- d- Sınavların olduğu günlerde derslere devam edilir.
- e- Sınavların günleri belirtilmez.
- f- Mazeret sınav hakkı yoktur.
- g- Ara deneme sınavlarının ortalaması her yarıyıl için bir ara sınav olarak değerlendirilir.

2- Ara sınavlar

- a- Ara sınavların amacı, öğrenciyi yıl sonu sınavına hazırlamaktır.
- b- Her yarıyılıda 2’den az olamaz.
- c- Ara sınav tarihleri her akademik yılın başında ilan edilir.
- d- Ara sınavların yapıldığı tarihlerde ders yapılmaz.
- e- Haklı ve geçerli sayılan bir mazereti nedeniyle ara sınavına giremeyen öğrenciler için, durumlarını gerekli belge ile birlikte sınavı izleyen beş iş günü içinde ilgili Birimin Müdürlüğüne/ Dekanlığına yazılı olarak bildirmeleri halinde Yönetim Kurulu kararı ile mazeret sınavı yapılır.

3- Yıl sonu sınavı (Final)

- a- Yıl sonu sınavı, öğrencinin yeterli hazırlık eğitimi alıp almadığını ölçer.
- b- Devamsızlıktan kalan öğrenciler bu sınava giremezler.
- c- Yıl sonu sınavının mazeret sınavı yoktur.

4- Bütünleme sınavı

- a- Bütünleme sınavında yıl sonu sınavı koşulları geçerlidir.

(2) Yeterlik, yıl sonu, bütünleme ve yaz okulu sınavları ilgili bölümün önerisi üzerine yönetim kurulunca oluşturulacak sınav komisyonu/komisyonları tarafından yapılır.

(3) Ara deneme sınavlarının ortalaması dâhil olmak üzere, sınavlar 100 puan üzerinden ve tamsayı olarak değerlendirilir. Notların verilmesinde ve ortalamasının hesabında kesir sayıları 0,5 veya üzeri ise üst tamsayıya, aksi takdirde alt tamsayıya yuvarlanır.

Yaz okulu

MADDE 8 – (1) İlgili Birimin kararı ile yaz okulu açılabilir. Yıl sonunda başarısızlıktan veya devamsızlıktan kalan öğrenciler bu haktan yararlanabilirler. Yaz okulunda bu Yönerge hükümleri uygulanır.

Başarı durumu

MADDE 9 – (1) Yeterlik sınav sonucunda tamamen yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programlardaki öğrenciler için Avrupa ortak dil kriterleri derecelendirmesine göre en az (B2+); kısmen yabancı dille veya Türkçe eğitim-öğretim yapılan (isteğe bağlı hazırlık sınıfı olan) programlardaki öğrenciler için en az (B2-) seviye alan öğrenciler başarılı sayılırlar.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri Derecelendirmesi

A		B				C		
A1	A2	B1-	B1+	B2-	B2+	C1-	C1+	C2
0-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-84	85-94	95-100

(2) Başarı notu, ara sınavlar not ortalamasının %40'ı ile yıl sonu sınavı veya bütünleme sınavı notunun %60'ı toplanarak hesaplanır. Hesaplama sonucu kesir sayıları 0,5 veya üzeri ise üst tamsayıya, aksi takdirde alt tamsayıya yuvarlanır. Tamamen yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programlardaki öğrencilerden, başarı notu ve yıl sonu sınavı (veya bütünleme sınavından) en az (B2+) seviyesinde olanlar başarılı sayılırlar. Kısmen yabancı dille veya Türkçe eğitim-öğretim yapılan (isteğe bağlı hazırlık sınıfı olan) programlardaki öğrencilerden, başarı notu ve yıl sonu sınavı (veya bütünleme sınavından) en az (B2-) seviyesinde olanlar başarılı sayılırlar.

(3) Yabancı dil hazırlık programları için; tamamen yabancı dille eğitim-öğretim yapılan programlardaki öğrenciler için yabancı dil düzeylerinin en az (B2+), kısmen yabancı dille veya Türkçe eğitim-öğretim yapılan (isteğe bağlı hazırlık sınıfı olan) programlardaki öğrenciler için en az (B2-) seviye olduğunu belirten belgeleri getiren öğrenciler, yeterlik sınavında başarılı olanlar ile birlikte hazırlık eğitiminden başarılı sayılırlar. Hangi belgelerin kabul edileceğine ilgili Birimin önerisi ile Senato karar verir. Alınan belgelerin geçerlilik süresi 3 yıldır.

Sınavlarda mazeret hali, sınav sonuçlarının ilanı ve sonuçlara itiraz

MADDE 10 – (1) Haklı ve geçerli nedenlerle yeterlik ve ara sınavlara giremeyen öğrenciler, mazeretlerini sınav tarihini takip eden beş iş günü içerisinde ilgili Birimin Müdürlüğüne/Dekanlığına yazılı olarak bildirir. Mazeretleri ilgili yönetim kurulunca kabul edilenler, sınav hakkını idarece akademik takvime uygun olarak belirlenmiş olan mazeret sınav döneminde kullanırlar.

(2) Sınavı yapan öğretim elemanı/ sınav komisyonu sınav tarihini takip eden sekiz iş günü içerisinde sınav sonuçlarını ve kağıtlarını ilgili birime teslim eder.

(3) Öğrenciler sınav sonuçlarına, ilanından itibaren beş iş günü içinde ilgili Birimin Müdürlüğüne/Dekanlığına dilekçe vererek maddi hata yönünden itiraz edebilirler. Daha sonra yapılan

itirazlar kabul edilmez. İtiraz üzerine sınav kâğıdı ders sorumlusu tarafından, konunun kendisine intikal ettirilmesinden itibaren en geç beş iş günü içinde incelenir ve sonuç yazılı ve gerekçeli olarak ilgili Birimin Müdürlüğüne/Dekanlığına bildirilir. Not değişikliği ancak ilgili Birimin yönetim kurulunun bilgisi dâhilinde yapılabilir.

Derslere devam

MADDE 11 – (1) Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğindeki ilgili madde uygulanır.

İlişik kesme

MADDE 12 – (1) Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikteki ilgili madde hükümleri uygulanır.

Kayıt dondurma ve disiplin işlemleri

MADDE 13 – (1) Hazırlık eğitimi sırasında yıl tekrarını gerektirecek kayıt dondurma talepleri, öğrencilerin kayıtlı oldukları kurumun yönetim kurulunca karara bağlanır. Kayıt dondurma işlemi hazırlık eğitimi bir akademik yılı kapsadığından yarıyillik olarak dondurulamaz. Disiplin işlemleri de öğrencilerin kayıtlı oldukları kurumun dekanlığı veya müdürlüğüne yürütülür.

Son hükümler

MADDE 14 – (1) 31/5/2007 tarihli Senato kararıyla kabul edilen Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Yabancı Dil Hazırlık Bölümü Hazırlık Sınıfları Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi ile 9/9/2008 tarihli Senato kararıyla kabul edilen Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hazırlık Sınıfı Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönerge, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönerge hükümleri Marmara Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.